MANIFESTATIONS OF DEPRESSION IN PATIENTS WITH BENIGN PROSTATIC HYPERPLASIA AT BACH MAI HOSPITAL AND THE NATIONAL GERIATRIC HOSPITAL

Tran Nguyen Ngoc[1]*, Vuong Thi Duoc[1], Doan Thi Thu Huyen[1], Nguyen Thi Hong Hoa[1], Nguyen Thi Lan[1], Nguyen Hong Tuoi[1], Pham Thi Nga[1], Luu Thi Hanh[1], Hoang Thi Phuong Nam[1], Duong Thi To Uyen[1], Nguyen Thi Duyen[2]

[1]*Hanoi Medical University - 1 Ton That Tung, Kim Lien ward, Hanoi city, Vietnam*
[2]*Hanoi Medical University Hospital - 1 Ton That Tung, Kim Lien ward, Hanoi city, Vietnam*

Received: 20/08/2026
Reviced: 24/09/2026; Accepted: 19/11/2026

ABSTRACT

Objective: To describe selected manifestations of depression among patients with benign prostatic hyperplasia at Bach Mai Hospital and the National Geriatric Hospital.

Methods: A cross-sectional descriptive study was conducted among 111 patients with benign prostatic hyperplasia at Bach Mai Hospital and the National Geriatric Hospital from August 2021 to August 2022. Patients were interviewed, clinically examined, and assessed for depressive symptoms; depressive disorder was diagnosed according to ICD-10 criteria. Of the 111 participants, 29 were diagnosed with depressive disorder. The duration of depressive symptoms, circumstances of onset, and clinical manifestations of depression were analyzed.

Results: The mean age of the study participants was 70.08 ± 8.15 years; 78.4% were aged 61-80 years and 63.1% lived in rural areas. Among the 29 patients with depressive disorder, 72.4% had experienced depressive symptoms for less than 6 months, and 48.3% developed depression after worsening or complications of benign prostatic hyperplasia. Depressed mood was present in 89.7%, loss of interest or pleasure in 79.3%, and reduced energy or increased fatigability in 72.4%. Among patients with depressed mood, 100% reported sadness; among those with loss of interest or pleasure, 100% reported reduced or loss of sexual interest. Sleep disturbance was present in 96.6% of patients with depression; non-restorative sleep was reported in 85.7%, while difficulty initiating sleep and early-morning awakening were each reported in 78.5%. Among the somatic symptoms of depression according to ICD-10, reduced libido was the most common (96.6%), followed by lack of emotional reactivity (75.9%).

Conclusion: Depression in patients with benign prostatic hyperplasia presents with diverse manifestations involving mood, interest or pleasure, energy, sleep, and somatic symptoms. Sadness, reduced sexual interest, fatigue, and sleep disturbance were prominent manifestations. Comprehensive recognition of these manifestations may facilitate the detection of depressive disorder and contribute to more holistic management of patients with benign prostatic hyperplasia.

Keywords: Depression, benign prostatic hyperplasia, depressive manifestations, sleep disturbance.

*Corresponding author
Email: trannguyenngoc@hmu.edu.vn **Phone**: (+84) 944291001 **DOI:** 10.52163/yhc.v67i11.7165

BIỂU HIỆN TRẦM CẢM Ở NGƯỜI BỆNH PHÌ ĐẠI LÀNH TÍNH TUYẾN TIỀN LIỆT TẠI BỆNH VIỆN BẠCH MAI VÀ BỆNH VIỆN LÃO KHOA TRUNG ƯƠNG

Trần Nguyễn Ngọc[1]*, Vương Thị Được[1], Đoàn Thị Thu Huyền[1], Nguyễn Thị Hồng Hoa[1], Nguyễn Thị Lan[1], Nguyễn Hồng Tươi[1], Phạm Thị Nga[1], Lưu Thị Hạnh[1], Hoàng Thị Phương Nam[1], Dương Thị Tố Uyên[1], Nguyễn Thị Duyên[2]

[1]*Trường Đại học Y Hà Nội - 1 Tôn Thất Tùng, phường Kim Liên, thành phố Hà Nội, Việt Nam*
[2]*Bệnh viện Đại học Y Hà Nội - 1 Tôn Thất Tùng, phường Kim Liên, thành phố Hà Nội, Việt Nam*

Ngày nhận bài: 20/08/2026
Ngày chỉnh sửa: 24/09/2026; Ngày duyệt đăng: 19/11/2026

TÓM TẮT

Mục tiêu: Mô tả một số biểu hiện trầm cảm ở người bệnh phì đại lành tính tuyến tiền liệt tại Bệnh viện Bạch Mai và Bệnh viện Lão khoa Trung ương.

Phương pháp: Nghiên cứu mô tả cắt ngang được thực hiện trên 111 người bệnh phì đại lành tính tuyến tiền liệt tại Bệnh viện Bạch Mai và Bệnh viện Lão khoa Trung ương từ tháng 8/2021 đến tháng 8/2022. Người bệnh được phỏng vấn, khám và đánh giá các triệu chứng trầm cảm; chẩn đoán rối loạn trầm cảm được xác định theo tiêu chuẩn ICD-10. Trong 111 người bệnh tham gia nghiên cứu, 29 trường hợp được chẩn đoán rối loạn trầm cảm. Các đặc điểm về thời gian biểu hiện, hoàn cảnh khởi phát và biểu hiện lâm sàng của trầm cảm được phân tích.

Kết quả: Tuổi trung bình của nhóm nghiên cứu là 70,08 ± 8,15 tuổi; 78,4% người bệnh ở độ tuổi 61-80 và 63,1% sống ở nông thôn. Trong 29 người bệnh có rối loạn trầm cảm, 72,4% có thời gian biểu hiện dưới 6 tháng và 48,3% khởi phát sau khi phì đại lành tính tuyến tiền liệt diễn biến nặng lên hoặc xuất hiện biến chứng. Khí sắc trầm gặp ở 89,7%, mất quan tâm, thích thú ở 79,3% và giảm năng lượng, tăng mệt mỏi ở 72,4%. Trong số người bệnh có khí sắc trầm, 100% có tâm trạng buồn; trong số người bệnh mất quan tâm, thích thú, 100% giảm hoặc mất hứng thú tình dục. Rối loạn giấc ngủ gặp ở 96,6% người bệnh trầm cảm; trong đó ngủ không sâu chiếm 85,7%, mất ngủ đầu giấc và mất ngủ cuối giấc cùng chiếm 78,5%. Trong các triệu chứng cơ thể của trầm cảm theo ICD-10, giảm nhu cầu tình dục thường gặp nhất (96,6%), tiếp theo là thiếu phản ứng cảm xúc (75,9%).

Kết luận: Trầm cảm ở người bệnh phì đại lành tính tuyến tiền liệt biểu hiện đa dạng về khí sắc, hứng thú, năng lượng, giấc ngủ và các triệu chứng cơ thể. Tâm trạng buồn, giảm hứng thú tình dục, mệt mỏi và rối loạn giấc ngủ là những biểu hiện nổi bật. Việc nhận diện đầy đủ các biểu hiện này có thể hỗ trợ phát hiện rối loạn trầm cảm và góp phần quản lý toàn diện người bệnh phì đại lành tính tuyến tiền liệt.

Từ khóa: Trầm cảm, phì đại lành tính tuyến tiền liệt, biểu hiện trầm cảm, rối loạn giấc ngủ.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Phì đại lành tính tuyến tiền liệt là bệnh lý thường gặp ở nam giới trung niên và cao tuổi. Bệnh có thể gây các triệu chứng đường tiết niệu dưới như tiểu nhiều lần, tiểu khó, tiểu không hết và đặc biệt là tiểu đêm. Những triệu chứng kéo dài không chỉ gây bất tiện trong sinh hoạt mà còn có thể làm gián đoạn giấc ngủ, ảnh hưởng đến chức năng tình dục, chất lượng cuộc sống và sức khỏe tâm thần của người bệnh. Nghiên cứu của Chan A.S.W và cộng sự trên 3056 nam giới cao tuổi cho thấy các vấn đề về tuyến tiền liệt (TTL) và đường tiết niệu có liên quan đến sức khỏe tâm lý, chức năng tình dục và chất lượng cuộc sống [1].

Trong những năm gần đây, mối liên quan giữa phì đại lành tính TTL và trầm cảm ngày càng được quan tâm. Nghiên cứu của Guo J và cộng sự trên 229.001 người tham gia UK Biobank cho thấy người mắc phì đại lành tính TTL có khả năng mắc trầm cảm cao hơn so với người không mắc bệnh (OR = 1,42; KTC 95%: 1,34-1,51); kết quả theo dõi dài hạn cũng ghi nhận nguy cơ xuất hiện trầm cảm tăng ở nhóm này [2]. Mối liên quan này có thể diễn ra theo cả hai chiều. Nghiên cứu của Xie Z và cộng sự cho thấy những người có trầm cảm kéo dài có nguy cơ xuất hiện các triệu chứng đường tiết niệu dưới/phì đại lành tính TTL cao hơn 63% trong 4 năm theo dõi (RR = 1,63; KTC 95%: 1,14-2,33) [3].

Một vấn đề đáng lưu ý là trầm cảm ở người bệnh phì đại lành tính TTL không phải lúc nào cũng biểu hiện rõ bằng buồn chán. Người bệnh còn có thể giảm hứng thú, mệt mỏi, rối loạn giấc ngủ, giảm cảm giác ngon miệng hoặc giảm ham muốn tình dục. Một số biểu hiện này cũng có thể gặp do tuổi cao hoặc do chính bệnh phì đại lành tính TTL, vì vậy trầm cảm có thể khó được nhận biết trên lâm sàng. Abdalla H.H và cộng sự ghi nhận 42,9% người bệnh phì đại TTL có triệu chứng trầm cảm; các vấn đề đi kèm gồm bệnh đồng mắc, tác dụng không mong muốn của thuốc, giảm ham muốn tình dục và rối loạn giấc ngủ [4]. Đặc biệt, tiểu đêm có thể làm giấc ngủ bị gián đoạn, trong khi trạng thái trầm cảm lại có thể làm người bệnh cảm nhận các triệu chứng tiết niệu nặng nề hơn.

*Tác giả liên hệ
Email: trannguyenngoc@hmu.edu.vn **Điện thoại:** (+84) 944291001 **DOI:** 10.52163/yhc.v67i11.7165